

Englanti ristikoissa

Englannin kieli valtaa jatkuvasti alaa myös tavallisessa suomen kielessä. Yhä enemmän sanoja tulee englannista sellaiseenaan, ensin puhuttuun suomen kieleen ja jonkunlaisella viiveellä myös kirjakieleen ja virallisiin sanakirjoihin. Miten on ristikoissa?

Ristikkoväki tuntuu jakautuneen selkeästi kahteen leiriin. On vankat konservatiivit, jotka eivät suurin piirtein halua olla missään tekemisissä vieraskielisten sanojen kanssa ristikoissa. Toisaalla ovat avarakatseisemmat, joille ei ole niin väliä tai jotka jopa ottavat tervetulleina vastaan uudet, vierasperäisetkin sanat.

Vuosi sitten laatijakurssilla esittelin osallistujille erästä edellisenä kurssipäivänä aloittamaani laatimusta ja pyysin heiltä kommenttia. Mukana oli tuona päivänä myös eräs ristikkolehden julkaisija. Häneltä tuli aivan ensimmäinen kommentti: "ei menisi läpi meidän lehdissämme". Laatimuksessani oli yhtenä vastaussanana EMAIL, joka olisi aiheuttanut hylkäyksen. Julkaisija selitti täyskiellon syyksi, että muuten sanastoa ei pystyisi millään pitämään kurissa. Julkaisijoillakin on asiassa erilaisia linjoja.

Tämän ilmiön aamuhämäristä muistan yh-

tenä sanan IISI, josta käytiin polemiikkia. "Vieraskieliset sanat ovat hiipimässä kauliin suomeksemme sekaan! Sitä paitsi sana on easy!"

Pesonen (Suomen kielen perussanakirja), joka ilmestyi vuonna 1990, oli lisännyt joi-takin englanninkielisiä sanoja perushakusanoinaiksi. Tällaisia olivat mm. happening ja feedback. Konservatiiveille ei riittänyt perusteeksi se, että sana on virallisessa sanakirjassa hakusanana, ainoa oikea peruste oli ja tuntuu olevan edelleen oma fiilinki asiasta.

Tietokone- ja somekielen yleistyminen tuo jatkuvasti uusia sanoja kieleemme ja pääpainoisesti juuri englannin kielestä. Kielitoimisto on omaksunut kannan, että kun sana tulee riittävän yleiseen arkikäyttöön, se lisätään Kielitoimiston sanakirjaan, joka on tällä hetkellä voimassa oleva virallinen suomen kielen sanakirja.

Ristikkoakatemia on Kielosen linjoilla. Toivotamme yleistyneeseen käyttöön tulleet uudet sanat myös ristikoihin, ovat ne sitten alun perin kotoisin mistä kielestä tahansa.

Kävi mielessä, että mahtaako Amerikassa tulla kritiikkiä ja tapahtua hylkäämisiä, jos laatija sijoittaa sanan SAUNA ristikkoonsa?

Antti Skyttä
antti.skytta@ristikkoakatemia.fi

Lähetätkää ristikkoaiheisia kysymyksiä sekä mielipiteitä sähköpostiosoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi

Ristikkoakatemia Facebookissa:
www.facebook.com/groups/
ristikkoakatemia/